

Kapelica ob morji.

udno, da sta si včasih dva dneva tako malo podobna! Danas vihar in naliv, jutri pa se smeje na jasnem nebu solnce in po noči te pozdravlja prijazna luna in zvezd toliko, da jim ne veš števila. Skoro tako je često v človeškem življenji in večkrat se uresničuje ono znano: „Dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti.“ Kapelica ob morji je temu priča.

Ej morje, morje, koliko si jih vže obogatilo, a koliko tudi ugonobilo! Spomni se, kako si je opomogel ribič Anton, odkar je lovil po tvojih modrozelenih vodah. Nič ni imel, ko je pričel; komaj si je kupil mreže. Ali Bog mu je dal srečo: veliko je nalovil, lahko in drago prodajal, varčen je bil in priden, kmalu ni bil več revež. Pa še žena mu je prinesla nekaj trdega h koči — Antonu so se začeli srečni dnevi in še srečnejši, ko je tekala okrog hiše hčerka Ivanka. Dvanajst let so živeli, da so komaj vedeli, kdaj jim čas poteka. O, dobri dnevi hitro minevajo, ali v nesreči se zdi človeku, da se ura kar ne premakne.

Bil je sv. Antona dan. Ribič Anton je šel zjutraj k izpovedi, bil je pri svetem obhajilu ter bil prav vesel. Kdo bi mu zameril, če se je malo poveselil doma ter do štirih popoldne ni šel nič na delo. Lepo vreme je bilo in odrinil je daleč od brega, saj se ni bilo bati nevarnosti. Toda kakor bi se bilo nanagloma vse zarotilo, tako silen vihar je jel pihati od brega sèm, da ni mogel na suho. Pooblačilo se je, morje je jelo gnati valove, ubogi Anton, kaj bode s teboj? Veslal je, da mu je pot lil s čela, in da je imel vsak las svojo kapljico, pa se le ni bližal bregu, temveč podilo ga je na neizmerno morje. Doma pa sta bili žena in Ivanka v groznih skrbeh. Tekali sta ob obrežji, molili in klicali na pomoč, ali kdo bode pomagal, ker je bila Antonova koča tako na samem.

Storila se je vže noč. Bliskalo se je in treskalo je, da je bilo groza. Antona pa le še ni bilo s čolnom. Njegova žena je bila vže vsa obupana in zbegana, popolnoma onemogla je slonela v koči na postelji, molila in jokala. Ivanka pa je bila še vedno zunaj ter naperjala oči, ne bode-li morda zagledala očeta. Kar se zabliska, trešči — in Antonova koča je bila vsa v ognju. Ivanko, ki je bila komaj dvajset korakov od doma, omamilo je, da se je zgrudila nezavestna na tla. Nesrečno dekletce! Strela ji je ubila mater, rodno hišo ji je uničil ogenj, očetu so pa prav tačas opešale moči, požrlo ga je morje . . .

Ko se je v četrti ure zopet zavedela, bila je sirota brez očeta in matere, brez doma, sama v temni noči ob viharnem morji. In še vedela ni, da je taka ubožica. Koča je svetlo gorela in grozno razsvetljevala črno temo — Ivanko je jel spreletavati strah. „Mati, mati! Kje ste pa, mati?“ klicala je tresoč se groze. „Joj, v ognju — —“ Toda plamen ji je branil pot v kočo. V nepopisni stiski je prečula noč. A dan ji je bil še strašnejši, ker se je zavedela vse svoje nesreče.

Njena teta, ki je imela tudi ribiča za moža, prišla je drugo jutro poizvedovat, ni li bil Anton v viharji na morji, ker ji je pravila zla slutnja, da bi se bilo utegnilo Antonu kaj primeriti. In sedaj je čula vse. Mati Ivankina je bila mrtva, o tem ni bilo dvoma, za Antona so pa le še mislili, da se morda vrne — toda ni se. Umrl je na dan svojega godu, obhajilo na godovni dan mu je bilo tudi — popotnica.

Ivanko je vzela teta k sebi; na mestu pa, kjer je stala Antonova koč, postavili so ob ogorelem hrastu preprosto kapelico ter dejali vanjo ličen kip žalostne Matere Božje. Semkaj je pogosto gnalo Ivanko, tukaj je rada molila za svoje rajne nesrečne stariše. Pa če je bila še lepša noč, čeprav so se zrealile v mirni morski gladini svitle zvezdice, ni ji šla iz spomina ona grozna noč, ko sta ji bila vzeta oče in mati.

„Dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti,“ govorila si je velikokrat Ivanka, a tolažila se je tudi s tem, da bode za žalostjo nekdanj nastopilo tudi veselje, če ne poprej, gotovo v nebesih, kjer je upala, da se bode zopet sešla z dragimi stariši. Le upaj, to upanje te ne bode prevarilo. J. Š.

Spomini iz otročjih let.

(Piše Ludovik Črnej.)

Minuli so krasni otročji dnevi in z njimi se je poslovila od mene mladostna sreča in radost. Vse je izginilo, da ne vem, kakó in kedaj, ostalo mi je le nekoliko spominov. Z neko nepopisljivo močjo vabijo me nazaj v čarobne čase, ko mi je še bilo malo obzorje — velik svet. Razni prizori vrstijo se v duhu pred menoj, kakor so se vršili nekdanj v resnici, in srce mi trepeče — kot detetu. Ljubi otroci! podam vam nekaj teh prizorov iz svojega mladostnega življenja in nadejam se, da se ne bode dolgočasili, kajti pridružim se vam, ne kot odrasel mož, kakor sem zdaj, marveč kot tak, kakoršen sem bil še v onih srečnih časih — otrok, kakor ste vi.